

POSTANOWIENIE

30 stycznia 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Władysław Pawlak

na posiedzeniu niejawnym 30 stycznia 2025 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa A. P.
przeciwko P. spółce akcyjnej w W.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej A. P.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie
z 27 października 2023 r., V ACa 610/22,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od powoda na rzecz strony pozwanej kwotę 5400 (pięć tysięcy czterysta) zł, z ustawowymi odsetkami za opóźnienie za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia powodowi niniejszego orzeczenia do dnia zapłaty, tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną powoda A. P. od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 27 października 2023 r., sygn. akt V ACa 610/22 Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Określone w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które – zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. - będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. W judykaturze Sądu Najwyższego, odwołując się do orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu, jeszcze w okresie obowiązywania kasacji zostało utrwalone stanowisko, że ograniczenie dostępności i dopuszczalności kasacji nie jest sprzeczne z Konstytucją RP, ani z wiążącymi Polskę postanowieniami konwencji międzynarodowych (por. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 stycznia 2001 r., III CZP 49/00, OSNC 2001, Nr 4, poz. 53).

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania stanowi jej element samodzielny, wyodrębniony w oddzielnej jednostce normatywnej i nie może być utożsamiany z innymi wymogami formalnymi skargi kasacyjnej, w tym jej podstawami i ich uzasadnieniem (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 19 czerwca 2008 r., II UZ 18/08; z dnia 10 marca 2016 r., II CSK 10/16; z dnia 8 stycznia 2019 r., IV CSK 243/18).

Powód oparł wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance określonej przez art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Tytułem jej wykazania

przedstawił wywód sprowadzający się do stwierdzenia, że oczywista zasadność jego skargi kasacyjnej, wobec kwalifikowanego naruszenia przez Sąd Apelacyjny przepisów art. 415 k.c. w zw. art. 80 § 2 i art. 49 ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. - Prawo o notariacie (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r., poz. 1001), polegała na tym, iż notariusz A. P. sporządzając akt notarialny z [...], (Rep [...]), dokumentujący umowę sprzedaży nieruchomości położonych w J., składających się z działki nr [...] oraz związanego z nią udziału w nieruchomości składającej się z działki nr [...], nie dochował należytej staranności wynikającej z charakteru jego działalności. Jak wskazał skarżący, notariusz sporządził ten akt na podstawie podrobionej uchwały nr 4 z 5 września 2013 r. D. spółka jawna w K., dotyczącej wyrażenia zgody na zbycie przez spółkę powyższych nieruchomości, wobec nieautentyczności podpisu powoda na tym dokumencie (brak reliefu).

Sąd II instancji, w oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy wyjaśnił, że w stanie faktycznym sprawy nie zachodziły przesłanki do przypisania notariuszowi A. P. odpowiedzialności deliktowej (art. 415 k.c. w zw. z art. 80 § 2 i art. 49 ustawy prawo o notariacie), a w konsekwencji ubezpieczycielowi P. S.A. w W. odpowiedzialności odszkodowawczej za notariusza. Ze stanowiskiem tym nie zgodził się powód, zarzucając Sądowi Apelacyjnemu kwalifikowane naruszenie art. 415 k.c. w zw. z art. 80 § 2 i art. 49 ustawy prawo o notariacie, poprzez przyjęcie, że ostatecznie nie doszło do wykazania, że notariusz (za którego odpowiada pozwany ubezpieczyciel) dopuścił się działania (zaniechania), stanowiącego źródło szkody.

Według wiążących w postępowaniu kasacyjnym ustaleń faktycznych (art. 398¹³ § 2 k.p.c.) fakt mechanicznego skopiowania podpisu powoda pod uchwałą nr 4 z dnia 5 września 2013 r. nie był widoczny dla osoby, która nie posiadała fachowej wiedzy z zakresu badania pisma ręcznego. Nie jest możliwe ustalenie, przy zastosowaniu jakich technik i urządzeń, dokonano kompilacji tego dokumentu. Kompilacja mogła zostać ujawniona jedynie po przeprowadzeniu specjalistycznych badań mikroskopowych warstwy celulozowej. W miejscu styku środka piszącego z papierem może nastąpić odkształcenie papieru, czyli tzw. relief, który występuje najczęściej w przypadku długopisu. Relief może nie wystąpić, gdy środkiem pisarskim będzie cienkopis lub pióro, wtedy grot środka piszącego ślizga się po

podłożu. Sama zmiana oświetlenia nie ma wpływu na ocenę autentyczności podpisu. Do ustalenia autentyczności niezbędne są oświetlenie i powiększenie.

Mając na względzie zaprezentowaną przez skarżącego argumentację i odnosząc się do powołanej przesłanki oczywistej zasadności skargi (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) należy wskazać, że przesłanka ta zachodzi wtedy, gdy zasadność zarzutów podniesionych w skardze kasacyjnej wynika *prima facie*, bez głębszej analizy prawnej. Dotyczy to więc jedynie uchybień przepisom prawa materialnego albo procesowego, zarzucanym sądowi drugiej instancji w skardze kasacyjnej, o charakterze elementarnym polegających w szczególności na oparciu rozstrzygnięcia na wykładni przepisu oczywiście sprzecznej z jednolitą i ugruntowaną jego wykładnią przyjmowaną w orzecznictwie i nauce prawa, na zastosowaniu przepisu, który już nie obowiązywał względnie na oczywiście błędnym zastosowaniu określonego przepisu w ustalonym stanie faktycznym. Przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej nie jest oczywiście naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 8 października 2015 r., IV CSK 189/15). Oceniając, więc, wynikającą z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. przesłankę oczywistej zasadności skargi kasacyjnej należy dostrzec, że ma ona charakter wyjątkowy; powinna, bowiem, dać się stwierdzić bez zbytniego wgłębiania się w sprawę (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 2 sierpnia 2007 r., III UK 45/07).

Wskazanych wymogów skarżący nie spełnił. Zaprezentowana przez niego argumentacja stanowi w istocie próbę zaangażowania Sądu Najwyższego do kolejnej weryfikacji instancyjnej prawidłowości dokonania przez Sąd II instancji ustaleń faktycznych i oceny prawnej w sprawie, co nie jest celem postępowania kasacyjnego i nie może skutecznie uzasadniać wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania ze względu na przesłankę przedsądu, przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Nadto trzeba też wskazać, że uzasadnienie wniosku skarżącego o przyjęcie jego skargi do rozpoznania pozbawione jest pogłębionej argumentacji prawnej, która miałaby przekonać, że istotnie doszło do oczywistego naruszenie konkretnych przepisów prawa, co, w efekcie, uniemożliwia bliższe, szczegółowe odniesienie się do twierdzenia skarżącego o tym, że skarga jest oczywiście uzasadniona. Sam,

zaś, fakt niepodzielania zapatrywania sądu drugiej instancji w zakresie analizy prawnej przedstawionych w sprawie kwestii prawnych nie może stanowić o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Z powyższych przyczyn Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c., art. 108 § 1 k.p.c., art. 391 § 1 k.p.c. i art. 398²¹ k.p.c., w zakresie zaś odsetek, opierając się na art. 98 § 1¹ k.p.c. w zw. z art. 19 ust. 1 i art. 31 ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 614) oraz przy uwzględnieniu § 2a rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 6 sierpnia 2014 r. w sprawie określenia brzmienia klauzuli wykonalności (jedn. tekst: Dz. U. z 2021 r., poz. 2324). Zasądzone koszty obejmują wynagrodzenie za zastępstwo procesowe ustalone według stawki minimalnej (§ 2 pkt 7 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych - jedn. tekst: Dz. U. z 2023 r., poz. 1935 ze zm.).

[P.G.]

[a.ł.]